

Hoe heurt t eigenlijk in de advocatuur na 1 januari?

Over de nieuwe Advocatenwet

Marian Verburgh,
Stafjurist Raden van Discipline,
20 november 2014

Is dit geldend recht?

Aan de advocaten is verschuldigd:

a. Voor elke besogne of conferentie met of voor hunne cliënten € 0,82, des echter dat zij, voor elk besogne of conferentie, welke langer dan een uur duurt, gelijke € 0,82, gedeelten voor het geheel genomen, per uur mogen berekenen;

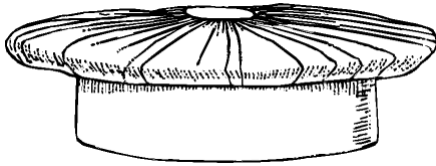
(..).

En dit:

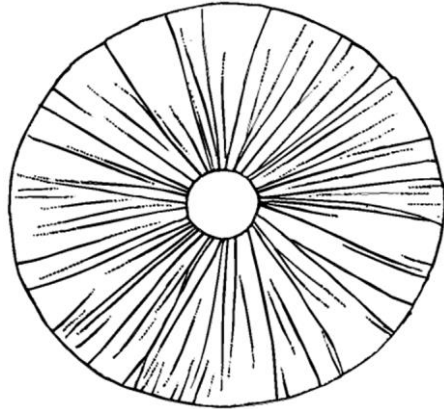
De advocaten pleiten staande, gekleed in het kostuum bij het bijzondere reglement op dat onderwerp bepaald, des goedvindende met gedekten hoofde.

artikel 30 Reglement II

1. De advocaten mogen in de gevallen, waarin zij een toga met bef dragen, desverkiezende gedekt zijn met een baret.
2. De door de advocaten gedragen baret is gelijk aan die, welke is omschreven in artikel 11, met dien verstande, dat de baret moet zijn van dezelfde stof als waarvan de daarbij gedragen toga is vervaardigd.

Baret (zonder boordsel) (zij-aanzicht)

Baret (boven-aanzicht)

Ja!

- ... en na 1 januari 2015?
 - Art 29 WTBZ:
 - Nee. (wel voor oude gevallen)
 - Art 14 Advocatenwet:
 - Ja!lets voor de Advocatenwet 2020?
(plus Kostuum- en titulatuurbesluit rechterlijke organisatie)

In werking per 1 januari 2015:

- Wet positie en toezicht advocatuur; wijzigt:
 - Advocatenwet
 - Wwft
 - WTBZ

Toevallig ook in werking per 1 januari:

- Verordening op de Advocatuur (Voda): voegt samen en vervangt o.a.:
 - Stageverordening
 - Verordening vakbekwaamheid
 - VAFI
 - Samenwerkingsverordening
 - etc
- Inhoudelijk weinig nieuws, behalve...

Wat blijft na 1 januari:

- De Gedragsregels 1992
- De oude Advocatenwet (tuchtrechtspraak-bepalingen): voor klachten die vóór 1 januari bij deken zijn ingediend
- De WTBZ: voor zaken die vóór 1 januari door de rvt zijn begroot

Trend: kwaliteit, transparantie, toezicht

- De nieuwe Advocatenwet past in algemene maatschappelijke tendens: de professional krijgt niet zonder meer het vertrouwen, het moet worden verdiend.
- Na de accountants, de artsen etc... vallen nu ook de advocaten van hun voetstuk. Eigenlijk stonden ze daar al nooit op....
- Wonderpillen: Kwaliteitszorg, transparantie, toezicht
- Toezicht dekens afgelopen jaren al geïntensiveerd
- Nu ook nog: nieuwe Advocatenwet

De belangrijkste veranderingen, met accent op kwaliteit.

- Toezicht op toezicht
- Kwaliteitstoetsen
- Deken krijgt Wwft-toezicht en Awb-bevoegdheden erbij
- 5 Kernwaarden (*Karskens*)
- Naming & shaming
- Wijzigingen tuchtprocesrecht.
- Kantoorklachtenregeling verplicht
- De WTBZ vervalt en daarmee de begrotingsprocedure

1. Toezicht op toezicht

- Lokale deken houdt toezicht op advocaten (art 45a)
- College van toezicht (art 36a), nieuw orgaan, houdt toezicht op dekens
- CvT: landelijk deken (voorzitter) en 2 externe leden
- = Staatstoezicht?
- CvT: geen inzage in cliëntendossiers, geen klachtrecht
- Raad van toezicht wordt: 'raad'. Want houdt geen toezicht meer.

2. Kwaliteitstoetsen

- Art 26 Advocatenwet
- moet Orde regelen bij Verordening
- Nog in studie bij Nederlandse Orde van Advocaten
- Treedt 1 januari 2015 nog niet in werking. Wellicht 2016?

Artikel 26 Advocatenwet (kwaliteitstoetsen)

- 1. De algemene raad is verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij advocaten. De kwaliteitstoetsen worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de algemene raad.
- 2. Op het verrichten van de kwaliteitstoetsen en de krachtens het eerste lid aangewezen deskundigen zijn de artikelen 5:12, 5:13, 5:14, 5:15, eerste en derde lid, 5:16, 5:17 en 5:20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing. Bij het opdragen van een kwaliteitstoets bepaalt de algemene raad over welke bevoegdheden als bedoeld in de eerste volzin de aangewezen deskundigen beschikken.
- 3. Ten behoeve van het verrichten van de kwaliteitstoetsen door de aangewezen deskundigen, bedoeld in het eerste lid, zijn de advocaat, zijn medewerkers en personeel, alsmede andere personen die betrokken zijn bij de beroepsuitoefening, niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 11a. In dat geval geldt voor de betrokken aangewezen deskundigen een geheimhoudingsplicht, gelijk aan die bedoeld in artikel 11a, en is artikel 218 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.
- 4. Bij of krachtens verordening als bedoeld in artikel 28, eerste lid, worden nadere regels gesteld betreffende het verrichten van de kwaliteitstoetsen.

3. Deken krijgt Wwft-toezicht en Awb-bevoegdheden erbij.

- Deken wordt Awb-toezichthouder
- Bestuurlijke boete of last onder dwangsom (art 45g)
- ...bij lichte overtredingen, bijv inz. opleidingspunten, verzekering
- Boete 3^e categorie (max. € 8.100)
- NB: Wwft-boete tot max. €1.000.000
- Rechtsbescherming: bestuursrechter!

4. Naming & shaming (1)

- 1) Tuchtregister (art 8a lid 2), onderdeel van het nieuwe tableau (art 8)
- Onherroepelijk onvoorwaardelijke schorsingen en schrappingen, 10 jaar voor eenieder ter inzage
- 60ab en 60b-schorsingen zolang ze duren
- Advocaat, deken, tuchtrechters: onbeperkt inzage in alles (art 8a lid 1).

Naming & shaming (2 + 3)

- 2) Daarnaast: 'zwarte lijst' (art 8b) met namen van onherroepelijk onvoorwaardelijk geschorste en geschrapte advocaten.
- 1) en 2): Alleen na 1 januari 2015 opgelegde maatregelen openbaar
- 3) Raad van Discipline kan nu en straks openbaarmaking, ook van waarschuwingen en berispingen, bevelen

Artikel 8b (zwarte lijst):

- De secretaris van de algemene raad maakt schriftelijk een lijst openbaar van gegevens over advocaten ten aanzien van wie een beslissing tot het onvoorwaardelijk opleggen van een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder d of e, onherroepelijk is geworden. In deze lijst worden opgenomen:
 - a. de naam van de advocaat en het advocatenkantoor waar de advocaat werkzaam is;
 - b. de plaats waar de advocaat kantoor houdt;
 - c. de vermelding van de raad van de orde in het arrondissement waartoe de advocaat behoort;
 - d. de maatregel die aan de advocaat is opgelegd, voor zover van toepassing met vermelding van de duur van de maatregel; en
 - e. de datum van de beslissing waarbij de maatregel is opgelegd alsmede de datum waarop de maatregel ingaat.

5. 'Civiele' geschillen advocaat-cliënt:

- Kantoorklachtenregeling verplicht, Geschillencommissie niet
- Art 28 Advocatenwet:
 - *Het college van afgevaardigden stelt bij of krachtens verordening voorts regels betreffende:*
 - a. (..)
 - b. *de verplichte aansluiting bij een klachten- en geschillenregeling, waaronder de verplichte aansluiting bij een regeling waarbij sprake is van een overeenkomst tot arbitrage, bedoeld in artikel 1020 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering of van een vaststellingsovereenkomst, bedoeld in artikel 900 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, op grond waarvan geschillen omtrent de hoogte van een declaratie worden afgedaan;*

Afd 6.8 Voda (concept 14 okt)

- Elke advocaat moet een kantoorklachtenregeling hebben.
- Klachten over: overeenkomst van opdracht, kwaliteit dienstverlening, hoogte declaratie
- facultatief: aansluiting bij Geschillencommissie oid
- Deken, tuchtrechter en civiele rechter blijven bevoegd.
- Alle declaratie- en andere 'civiele' geschillen moesten toch van tuchtrechter naar Geschillencommissie?
- Ja, maar artt 17 en 112 Grondwet.

Artikel 6.28 Voda (Kantoorklachtenregeling)

- 1. De advocaat beschikt over een kantoorklachtenregeling die voldoet aan het bepaalde in het tweede lid. De advocaat draagt er zorg voor dat klachten conform de kantoorklachtenregeling worden behandeld.
- 2. De in het eerste lid bedoelde kantoorklachtenregeling regelt in ieder geval:
 - a. (...)
 - c. welke advocaat is belast met de afhandeling van de klacht, die daarmee functioneert als klachtenfunctionaris;
 - d. (...)
 - h. bij welke onafhankelijke partij een klacht die na behandeling niet is opgelost kan worden voorgelegd ter verkrijging van een bindende uitspraak als bedoeld in het derde lid.
- 3. De advocaat, de praktijkrechtspersoon of het samenwerkingsverband verklaart de kantoorklachtenregeling, bedoeld in het eerste lid, van toepassing op iedere overeenkomst van opdracht die met de cliënt wordt aangegaan.

Artikel 6.29 Voda (Geschilbeslechting)

- Indien de advocaat, de praktijkrechtspersoon of het samenwerkingsverband in de overeenkomst van opdracht opneemt dat geschillen over de totstandkoming en de uitvoering van deze overeenkomst, de kwaliteit van de dienstverlening of de hoogte van de declaratie ter beslechting worden voorgelegd aan een ander dan de bevoegde rechter, dan vindt deze geschilbeslechting in ieder geval plaats door middel van een overeenkomst tot arbitrage, bedoeld in artikel 1020 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering of door middel van een vaststellingsovereenkomst, bedoeld in artikel 900 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

6. De WTBZ vervalt

- ... en daarmee de begrotingsprocedure.
- Waar komen straks de declaratiegeschillen terecht?

Declaratiegeschillen nu:

- Geschillen over de hoogte:
 - Civiel: begrotingsprocedure WTBZ (RvT, voorzitter rechtbank, rechtbank, verzet bevelschrift) of
 - Geschillencommissie (indien overeengekomen)
- Overige declaratiegeschillen:
 - Geschillencommissie (indien overeengekomen) of
 - civiele rechter
- Klachten over excessief declareren: tuchtrechter

Declaratiegeschillen na 1 januari

- Begrotingsprocedure WTBZ vervalt (maar: Gedragsregel 27 blijft...)
- Bevoegd inz alle declaratiegeschillen (incl hoogte):
 - Geschillencommissie (nu ca 30% aangesloten) of
 - civiele rechter (nieuw)
- Voorzitter Raad van Discipline kan klacht die zich 'daartoe leent' naar bevoegde Geschillencommissie oid verwijzen (art 46i).
- ... en kan klachten over hoogte declaratie niet-ontvankelijk verklaren (art 46g lid 3) indien Geschillencommissie oid bevoegd was
- Tucht rechter blijft daarnaast bevoegd inz excessief declareren

7. tuchtprocesrecht

- Vooral codificatie jurisprudentie.
- Nieuw: griffierecht €50
- Nieuwe tuchtmaatregel: boete (4e categorie: max € 20.250)
- Nieuw: tucht rechter kan verliezende advocaat veroordelen in de kosten van de klager èn van de NOvA (!)

7.1 Nieuw: griffierecht €50

- Deken stuurt klacht pas door naar tuchtrechter als griffierecht betaald.
- Terugdringen bagatelzaken
- Als klager 'wint' krijgt ie t griffierecht terug van verweerder

Artikel 46e Advocatenwet (griffierecht)

- 1. Alvorens een klacht ter kennis van de raad van discipline te brengen heft de deken van de klager een griffierecht van € 50. Het griffierecht komt ten bate van de raad van discipline.
- 2. De deken wijst de klager op de verschuldigdheid van het griffierecht en deelt hem mee dat het verschuldigde bedrag binnen vier weken na de dag van verzending van zijn mededeling dient te zijn bijgeschreven op het daartoe bekendgemaakte bankrekeningnummer.
- 3. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 46n, tweede lid, kan als onderdeel van de minnelijke schikking door partijen worden bepaald dat het door klager betaalde griffierecht wordt vergoed door de advocaat.
- 4. Indien de klacht geheel of gedeeltelijk gegrond wordt verklaard, wordt het door de klager betaalde griffierecht vergoed door de betrokken advocaat.
- 5. In afwijking van het eerste lid, wordt geen griffierecht geheven indien de klacht afkomstig is van de deken.
- 6. Onze Minister van Veiligheid en Justitie kan het in het eerste lid bedoelde bedrag wijzigen voor zover de consumentenprijsindex daartoe aanleiding geeft.

7.2 Nieuwe tuchtmaatregel: boete

- Een vijfde tuchtmaatregel: boete 4^e categorie (max. €20.250)
- Kan ook samen met andere maatregel
- Welke gevallen? Vermindering financieel voordeel van misstappen? Bijv bij niet terugbetalen voorschotten, uurtarief rekenen ondanks toevoegingsmogelijkheid..? Andere gevallen dan dekenboete.

Artikel 48 Advocatenwet (geldboete)

- 1. (...)
- 2. De maatregelen die bij gegrondverklaring van een klacht kunnen worden opgelegd, zijn:
 - a. een waarschuwing;
 - b. een berisping;
 - c. een geldboete;
 - d. de schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van ten hoogste een jaar; of
 - e. de schrapping van het tableau.
- (...)
- 4. De maatregel van een geldboete kan gelijktijdig worden opgelegd met een andere maatregel.
- (...)

Artikel 48aa Advocatenwet

- 1. De geldboete, bedoeld in artikel 48, tweede lid, onderdeel c, bedraagt ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de vierde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
- 2. De beslissing tot oplegging van de geldboete bevat de termijn waarbinnen en de wijze waarop het bedrag moet worden betaald. Op verzoek van de betrokken advocaat kan de voorzitter van de raad van discipline de termijn verlengen.
- 3. Het bedrag van de opgelegde geldboete komt ten bate van de Staat.
- 4. Wordt de boete niet voldaan binnen de in het tweede lid gestelde termijn, dan kan de raad, na de betrokken advocaat in de gelegenheid te hebben gesteld daarover te worden gehoord, ambtshalve beslissen op deze grond een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder c, d of e, op te leggen.

Artikel 48ab Advocatenwet

- 1. De beslissing tot het opleggen van een geldboete levert een executoriale titel op, die met toepassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten uitvoer kan worden gelegd.
- 2. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de tenuitvoerlegging van de beslissing, bedoeld in het eerste lid.

7.3 Nieuw: kostenveroordeling (2x)

- tuchtrechter kan verliezende advocaat veroordelen in
 - de kosten van de klager èn/of
 - van de NOvA. Bedrag nog niet bekend, het zou een bedrag van ca € 2000 per zaak kunnen worden. Op dit moment betaalt de NOvA ca 2/3 van de kosten van de tuchtrechtspraak. De regering wil er 100% van maken.
- Veroordelen in de kosten van het gerecht komt in wettelijk geregelde (tucht)rechtspraak nog niet voor. Wel bij NVM-verenigingstuchtrecht.
- Gedachte: de vervuiler betaalt.
- Kostenveroordeling kan alleen als tuchtrechter maatregel oplegt.

Artikel 48 lid 6 (kostenveroordeling)

- 1. (...)
- 6. Indien de raad de klacht geheel of gedeeltelijk gegrond verklaart en een maatregel als bedoeld in het tweede lid, onder a tot en met e, oplegt, kan hij in zijn beslissing opnemen dat de kosten, of een deel daarvan, die de klager in verband met de behandeling van de klacht redelijkerwijs heeft moeten maken, door de advocaat aan wie de maatregel wordt opgelegd aan de klager worden vergoed en de kosten, of een deel daarvan, die ten laste komen van de Nederlandse orde van advocaten in verband met de behandeling van de zaak, door de advocaat aan wie de maatregel wordt opgelegd aan de Nederlandse orde van advocaten worden vergoed. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de tenuitvoerlegging van de beslissing van de raad.

Vragen?

- <https://www.advocatenorde.nl/10609/nieuwe-regelgeving>
- helpdesk van de Nederlandse orde van advocaten:
helpdesk@advocatenorde.nl of 070 - 335 35 54.
- Nieuw Vademecum rond 1 januari
- Lokale dekens
- m.verburgh@rechtspraak.nl